

Kulatý stůl s kandidáty na hejtmana JMK

10.9.2012

sál Zastupitelstva Jihomoravského kraje
Žerotínovo nám. 3/5, Brno

V 16:00 moderátor Libor Olšan zahájil moderovanou diskuzi.

Představení kandidátů:

Mgr. Václav Božek, ČSSD
Ing. Jiří Crha, ODS
Ing. Stanislav Juránek, KDU-ČSL
Ing. Jan Vitula, TOP 09
Ing. Jana Drápalová, Strana zelených
Jan Blažek, Věci veřejné

Moderátor přednesl stanovisko pořadatele: čas na jednotlivé odpovědi bude limitován – 5 minut. Klíčem pro pořadí vystoupení bude nejprve přednost dáme, dále pokračování v abecedním pořádku podle prvního písmene v příjmení.

1. otázka:

Vnímáte zapojení neziskového sektoru do tvorby rozvojových programů a strategických dokumentů kraje jako rozvíjející prvek partnerství a spolupráce NNO a samosprávy?

Drápalová: Nedovedu si představit, že by vznikl kvalitní strategický dokument bez toho, že by se do tvorby zapojovali lidé, kteří jsou toho součástí a kteří tomu rozumí. Neziskové organizace jsou pestré společenství od drobných organizací v obcích až po neziskové organizace, které převzaly břemeno výkonu sociálních služeb a velkou zodpovědnost, takže je nezbytné, aby mluvily do tvorby těchto dokumentů a aby je kraj považoval za rovnocenného partnera.

Blažek: Myslím si, že vám dnes někdo neřekne ne, byl by to nesmysl. Neziskové organizace se musí podílet na tvorbě programu všech správ, protože bez této spolupráce by to nedávalo hlavu ani patu. Neziskové organizace jsou však roztržštěné a zpětná vazba je slabé místo, což je věc, na kterou se hodlám zaměřit, aby tok informací byl provázaný a dostávaly se informace zezdola nahoru a shora dolů.

Božek: Upozornil bych paní Drápalovou, že existuje mnoho krajů, kde si to dovedou představit a Jihomoravský kraj je v tomto výjimečný, jako první podepsal smlouvu o spolupráci mezi neziskovými organizacemi a samosprávou a v té je (odstavec 2, bod 3) zapojení zástupců neziskových organizací do tvorby dotačních programů a dotačních pravidel. To je zavedeno jako standardní. Spolupracují další partneři (nejen ANNO) – univerzity a jiní. Skutečně si to bez toho nedovedeme představit. Příklad je strategie JMK, program strategie rozvoje lidských zdrojů atd. Pokud se zpracovává strategický dokument, jsou ustanoveny pracovní skupiny, které se jím zabývají, připomínkují je, často jsou tyto diskuze až hádkami, kdy se tedy spíš partneři mezi sebou. Myslím si, že právě proto, že takto postupujeme, jsou tyto strategické dokumenty tak kvalitní a závidí nám je nejen jiné kraje, ale jsou špičkou i v Evropě.

Crha: Uvědomuji si nutnost spolupráce s neziskovými organizacemi. Neziskový sektor dokáže lépe reagovat na různé životní situace než veřejná správa. Uvědomil jsem si nutnost této spolupráce zejména, když jsem došel na nižší úroveň správy. Jsem starostou Blanska a když sedím na radnici, jsem rád, že se mohu obrátit na neziskový sektor, který pomáhá tyto problémy řešit. Že ODS chce spolupracovat s neziskovými organizacemi – už ODS dokázala při tvorbě volebního programu, kdy spolupracovala s ANNO. Můžete se podívat do volebního programu, je tam, že chceme pokračovat ve spolupráci s neziskovými organizacemi a dále máme samostatnou kapitolu, kde je, že za stěžejní považujeme spolupráci Asociací nestátních neziskových organizací v oblasti sportu, volného času, zdravotnictví a sociálních věcí. Je tam také slogan: Kraj nemusí suplovat ty činnosti, které efektivně zvládají neziskové organizace.

Juránek: Rád bych vás všechny přivítal na tomto místě, které je nejsvátečnějším místem JMK, tady se konají různá rozhodnutí a proto má velkou váhu, co tady řekneme. Je mnoho kroků, které máme před sebou. Je jasná odpověď, že spolupracujeme a já tady zdůrazním, že jako JMK v rámci programu KDU-ČSL jsme naplnili i část rozpočtu, je jasně dáno víceleté financování. Bez kontaktu s neziskovými organizacemi by toto nemohlo vzniknout. A i v dalších věcech postupujeme stejně. Jestli je prvek partnerství nutný, je vidět i na dobrovolných hasičích – profesionálních ubývá, dobrovolní to vyplňují – to si všichni uvědomují, ale že je tomu tak i v jiných oblastech (činnost s mládeží) – si uvědomujeme méně. Říkáme, že spolupráce s neziskovými organizacemi je nenahraditelná a jsme na to připraveni i v dalších čtyřech letech.

Vitula: Souhlasím, že těžko lze očekávat, že někdo řekne ne, každý před takovýmto plénem řekne ano. Moje zkušenost je taková, že všude, kde jsme začali spolupracovat s neziskovými organizacemi to bylo nejprve rozpačité, protože každá neziskovka má nějaké téma a to propaguje, ale výsledek byl výborný. Mám výtky k mnoha věcem, jak tento kraj funguje, ale myslím si, že v tomto funguje docela dobře a jako hejtman bych na tom nic zásadního neměnil. Ale to víceleté financování je opravdu výborná věc, škoda, že ten, kdo to protlačil se nedostal na tuto kandidátku.

2. otázka:

Podpoříte zastoupení zástupců NNO v poradních a iniciativních orgánech zřizovaných krajskou samosprávou jako řádných členů těchto orgánů?

Drápalová: Chtěla bych reagovat na pana Božka, troufnu si říct, že v JMK je taková situace zejména taková, protože JMK byl k této spolupráci dotlačen, už to nemohl ignorovat. Byla jsem u zakládání asociace NNO, dříve BANNNO a už tehdy jsme tlačili na to, aby do poradních a iniciativních orgánů byly neziskové organizace zapojeny. Reakce byly takové, že kraj říkal, že ani nevědí, koho reprezentujeme, proto jsme se sdružili a vznikla asociace. Takže odpověď na otázku je ano.

Blažek: Ano, podpoříme. Provázanost s neziskovými organizacemi vážne. Mám příklad ze setkání před dvěma lety ve Znojmě – účast ze strany NNO byla velmi skromná a nejdůležitější důvod co zazněl – špatná zkušenost s odezvou, kdy někteří zástupci měli požadavky, ale provedení do realizace vázlo. To je stěžejní bod, který je třeba zlepšit.

Božek: Mám rád kolegyni Drápalovou, že se kraj nechal dotlačit je ale velmi silně použito. V tomto funkčním období nás nikdo netlačil a účastníci se zástupci ANNO v komisích zřízených radou, i když ne všech. Proces probíhá tak, že požádáme ANNO, aby nominovala jednotlivé členy v komisích, které ji zajímají. Jsou ovšem problémy, že na jednání komisí – je na straně zástupců, aby přenášely informace ke svým kolegům a vím, že tomu tak vždy nebylo a je na straně ANNO, aby to nebylo jen na straně toho zástupce, ale aby to proudilo dál až dolů k neziskovkám. Ano, jsem přesvědčen o tom, že bude prosazovat členství zástupců v radách.

Crha: ODS podporuje členství neziskových organizací v komisích. Padlo tady asi dvakrát, že je to nejlepší kraj. Vždy je co zlepšovat, je potřeba se zamyslet nad tím, co přinese členství v komisích. Je otázkou, co mohou ovlivnit. Mám zkušenost, že některé materiály, které projednává rada, jsou schváleny v radě a jdou do komise „na vědomí“. Nemělo by být tedy toto členství na okrasu.

Juránek: Zastoupení už je v devíti případech, to proto, že jsme se na tom dohodli a je to ve smlouvě, která je podepsána mezi ANNO a JMK. Důležité je, abychom našli vždy cestu k tomu, jak řešit konkrétní problém, protože to zastoupení, které je, je zatím cesta o informovanosti, které lze dosáhnout například i pročitáním zápisů. Já jsem tedy pro to, aby bylo zastoupení i aktivní možnost říci: teď nás trápí tato záležitost, pojďme ji řešit, i když ji zatím kraj neřeší.

Vitula: Ano, pamatuji si, že když jsme s panem Hronem v prvním volebním období diskutovali účast, on byl tím, kdo obcházel politiky a systematicky je obtěžoval. Vyvíjí se to teď různě a většinou je to aktivitou určitých lidí a tady to byla pěkná symbióza.

3. otázka:

Díváte se na zapojení zástupců NNO do přípravy dotačních programů, dotačních pravidel a návrhů finančních alokací těchto programů jako na nezbytnou nutnost pro efektivní využití finančních prostředků?

Blažek: VV se na tuto záležitost dívají jak ona nezbytnou. Dva konkrétní případy: První – dobrovolní hasiči se pohybují také v neziskové oblasti, mají finanční problémy, VV přes volené zástupce v parlamentu se snaží docílit změny ve financování, aby měli dostatek financí a nemuseli žebrot o příspěvky na techniku (to jsou konkrétní kroky). VV budou pokračovat přes parlament až k nejpotřebnějším. Druhá věc – oslovování zástupců NNO lokálně. Každý klub VV má na starost svůj rajon, snažíme se docílit toho, aby informace byly co nejprovázanější, aby byly relevantní.

Božek: Efektivní využití finančních prostředků – ano, ale to neznamená, že tomu tak vždy všude dochází a je to jednoduché. Jsou i neziskové organizace jako například včelaři, moje osobní zkušenosti jsou takové, že dotační program a peníze, které jsou poskytnuty NNO bez konzultace a pravidelné účasti na připomínkování, to nejde. Nikdo v samosprávě nemá zkušenosti, jak to v neziskovém sektoru funguje a jak to má být nastaveno. Ale není to tak jednoduché. Například dotační program pro činnost mládeže a náplň volného času. Zpracovat pravidla, aby byla skutečně efektivní, to je práce i na rok na dva. Udělám všechno proto, abychom se v příštím funkčním období dočkali toho, aby byly dotační program na víceleté financování mládeže a volného času. Je to náš velký dluh a věřím, že se nám to podaří naplnit. Rozhodně ano.

Crha: Ano, podporujeme NNO i proto, že efektivně využívají finanční prostředky. Dělal jsem si analýzu a když porovnáme práci, jejímž zřizovatelem je stát, obec, kraj jednoznačně je nezisková organizace schopna vykonávat levněji. Je to efektivní využívání finančních prostředků. Teď se bavme o tom, jakých, jestli o dotacích z evropské unie, to ještě nevíme, jak dopadne, mluví se o tom, že budou zrušeny regionální programy, jestli do toho budu mít co mluvit, budu se zasazovat o to, aby neziskové organizace mohly čerpat z toho, je tam kontrola a efektivní využívání prostředku. Kraj se zapojil, nastavil dlouhodobé financování, v tom bychom chtěli pokračovat a nastavit to i na činnosti další a musí být daná jasná pravidla, aby neziskovky nežily z roku na rok a věděly, že mohou svoji činnost dělat dlouhodoběji. Je těžká doba, ale abychom si uvědomili, za poslední čtyři roky z úrovně krajů klesly transfery neziskových organizací téměř o polovinu na všechny kraje. Nechci to kritizovat, všude se šetří, ale abychom si řekli, i když se říká, že podporujeme neziskovky, že v rámci republiky to šlo dolů.

Drápalová: Oddechla jsem si, když jsem teď poslouchala pana Crhu, tak jsem pochopila, že když inzerují i ve volebních programech, že když inzerují, že zruší dotace, že se to netýká neziskových organizací, ale například dotací na velkou cenu apod. Chci říci, že je to záruka toho, že se to dostane skutečně těm, kteří to vykonávají kvalitně. Napomáhá to transparentnosti, nemůžou to politici posílat svým kamarádům, ale těm, kteří skutečně delší dobu vykonávají činnost kvalitně. I tam existuje konkurence, ale která je zdravá, neziskovky nepustí mezi sebe někoho, kdo jen předstírá činnost, aby mohl čerpat dotace. Je třeba JMK pochválit, protože se v rámci dlouhodobých programů, např. péče o postižené, drží na dobré úrovni.

Juránek: Co se týče nezbytné nutnosti využívat NNO – k tomu jsme jako JMK dospěli. Neskromně: jsme jediný kraj, který k tomu dospěl, a jsem rád, že jsem byl hejtmanem, kraje, který k tomu dospěl. Je zde dobrá atmosféra k tomu, abychom k tomu dospěli. Práce, která je dělána srdcem, je nezaplacená, tím, že je podporujeme a využíváme prostředků pro organizace, šetříme peníze státu. Změnilo se ale rozpočtové určení daní u obcí i u krajů a změnilo se financování v sociální sektoru a změnilo se financování na sport a mládež. To, co stojí před námi bezprostředně po volbách, je hledat cestu, kde se shodneme na tom, jak budeme řešit tyto nové problémy, proto je potřeba změnit.

Vitula: Já mám mírné pochybnosti. Když se na MŠMT tvořil program – byli zde i zástupci Zelených, kteří pocházeli z NNO, a dožadovali se toho, aby tam byla vyčleněna částka na environmentální vzdělávání, ale jedna z těch osob byla z organizace, která to potom čerpala. Tam, kde nebyla tak přímá zainteresovanost na čerpání zdrojů, byla spolupráce výborná. Jsem opatrný, má-li být NNO partnerem, jsem velmi opatrný u nastavování, jakým způsobem se mají prostředky dělit. Je to nahaně. Ani v NNO nejsou jen čestní a vzorní lidé.

Jsem pro, spolupracovali jsme s nadací Partnerství. U nastavování finančních prostředků jsem ale opatrný.
V Brně 10.9.2012